

Pestprotocol Wiekslag.

1. Visie van de Wiekslag.

Wij vinden het belangrijk dat er een prettig en veilig pedagogisch klimaat heerst op onze school, waar iedereen zichzelf durft en kan zijn en waarin zowel de kinderen, de stamgroepleiders, de directie, het zorgteam als de ouders in een open sfeer kunnen samenwerken en communiceren en elkaar kunnen stimuleren en inspireren. Ook willen we open staan voor ontwikkelingen in de samenleving en vernieuwingen in het onderwijs.

Om te komen tot een veilig en prettig pedagogisch klimaat, is het belangrijk dat we daar met elkaar voor gaan. Dit geven we invulling door:

- Duidelijke regels/afspraken te stellen. Aan het begin van elk schooljaar maakt de stamgroepleider samen met de groep een gedragsprotocol. Iedere leerling in de groep ondertekend dit protocol. Deze wordt in de klas op een duidelijke plaats opgehangen.
- De stop-methode te gebruiken.
- Als stamgroepleider rekening te houden met de drie psychologisch basisbehoeften van het kind; autonomie, relatie, en competentie.
- Het creëren van een goede leeromgeving.
- Het hanteren van normen en waarden.

1.1 Normen en waarden die gehanteerd worden op de Wiekslag zijn:

- Respect tonen voor elkaar.
- Eerlijkheid.
- Betrouwbaarheid.
- Luisteren naar elkaar.
- Samenwerken.

2. Duidelijk positief gestelde regels zijn:

1. Zeg alleen aardige woorden tegen elkaar.
2. Laat anderen zoveel mogelijk meespelen.
3. Je luistert goed naar de ander.
4. Anders zijn mag.
5. Probeer een ruzie uit te praten.
6. Je helpt een ander.
7. Gebruik de stopregel. Kun je het niet oplossen, ga naar de juf of meester.
8. Noem elkaar bij de juiste naam.
9. Je gaat zorgvuldig met de spullen van elkaar en met de spullen van de school om.

De regels worden aan het begin van het schooljaar samen met de kinderen doorgenomen en de stamgroepleider maakt ze “eigen” voor haar/zijn groep. Dit protocol wordt door de leerlingen ondertekend en op een duidelijke plaats in de klas opgehangen.

2.1 De stopmethode:

Deze methode hebben we gekozen, omdat de kinderen zelf hun problemen leren op te lossen. Wanneer ze er met elkaar niet uitkomen, dan komt de stamgroepleider of pleinwacht erbij.

2.2 Wat houdt de stopmethode in?

Als je wilt dat een ander met “iets” wat jij niet wilt stopt, dan zeg je stop. De ander moet dan direct stoppen.

Voor onze school is dit een preventieve methode om pesten te voorkomen. Zowel het kind als ook de stamgroepleider, pleinwacht of hulpouder kan met de stopmethode duidelijk de grens aangeven. Daarnaast is het overduidelijk wanneer iemand over de grens gaat, dus door de stop heengaat. Stop = Stop.

2.3 Hoe wordt de stopmethode gebruikt?

1. De benadeelde meldt zich bij de stamgroepleider.
2. De stamgroepleider laat het kind dat door de stop heenging bij zich komen.
3. De stamgroepleider geeft de kinderen de opdracht om hun probleem uit te praten. Als dat gelukt is, komen de kinderen dat even melden. Ze hoeven verder niet te zeggen hoe ze het opgelost hebben, of wat het probleem was.
4. Als het ene kind meldt dat ze eruit gekomen zijn, dan vraagt de stamgroepleider nog aan het andere kind of hij het probleem ook opgelost vindt.
Indien de kinderen er niet uitkomen, dan komt de stamgroepleider erbij en vraagt: “wanneer is het probleem opgelost voor jou?” Dit vraagt de stamgroepleider aan beide kinderen (om de beurt). De stamgroepleider vraagt in dit stadium dus niet: “Wat is er gebeurd?” Vaak is het probleem nu opgelost.
5. Indien het probleem niet opgelost wordt en de kinderen toch precies willen vertellen wat er gebeurd is, dan is de kans groot, dat de onderlinge strubbelingen al ondergronds langer aan de gang zijn. Maak dan een afspraak voor een uitvoerig gesprek.
6. Richt je in een gesprek, nadat alle ellende van het verleden besproken is, op hoe het in de toekomst verder moet gaan. Als een kind blokkeert volgt punt acht.
7. Een kind kan gaan mokken of blokkeren, omdat het kind:
 - verwacht dat de ander zich toch niet aan de afspraken houdt;
 - een zwak zelfbeeld heeft;
 - nog niet genoeg sociale vaardigheden in huis heeft, om problemen uit te praten;
 - te veel in het gevoelsgebied blijft hangen;
 - in het verleden “geleerd” heeft dat mokken extra aandacht geeft en/of met mokken vaak zijn zin krijgt.
8. De stamgroepleider vraagt ouders van de gepeste en de gepeste voor een gesprek.

3. Het verschil tussen plagen en pesten

Je kunt van plagen spreken als beide partijen even sterk zijn en er niet echt gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen. De ogen van de plager en geplaagde glinsteren, er vindt een woordenspel plaats.

Bij pesten is er een slachtofferrol en een daderrol. Pesten is zeer slecht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van zowel de pester als de gepeste. De pester heeft geen respect voor het slachtoffer en voelt geen warmte en straalt geen warmte uit naar het slachtoffer. Pesten is kindermishandeling tussen kinderen onderling.

4. Vormen van pesten zijn:

- Fysiek geweld als schoppen, slaan, spugen.
- Spullen afpakken en/of vernielen.
- (In de groep) voor schut zetten.
- Bedreigen en chanteren.
- Alle inbreng van de gepeste als waardeloos bestempelen.
- Roddelen.
- Stalken.
- Schelden.
- Kleineren.
- Uitsluiten met spelen, bij partijtjes, met klassen rondgaan, en dergelijke.
- Negeren.
- Soms zelfs aanzetten tot zelfdoding.

4.1 Vormen van digitaal pesten zijn:

- Schelden en anoniem bedreigen via e-mail, MSN of via SMS'jes.
- Virussen sturen naar de computer van de gepeste.
- Hacken van de computer van de gepeste.
- Vervelende foto's van de gepeste op een website plaatsen.

5 Signalen die op pesten kunnen duiden:

- Alleen staan in de pauze.
- In de pauze steeds contact zoeken met de pleinwacht.
- Een spel is "toevallig" steeds net begonnen als het peestlachtoffer eraan komt, terwijl er een ander kind even later nog wel mag meedoen.
- Bijna altijd met kleinere kinderen speelt.
- Niet naar buiten wil.
- Zuchten, piepen, en steunen van anderen als een peestlachtoffer een idee aandraagt of in de kring iets zegt.
- Roddelen in de groep over een bepaald kind.
- Als andere kinderen zich negatief uitlaten over het kind of zijn/haar familie zonder dat dit echt reëel is.
- Als men steeds alles van een bepaald kind stom vindt.
- Wanneer andere kinderen negatiever reageren op een fout van het peestlachtoffer, dan bij andere kinderen.

- Als het kind, de ouders, en/of andere kinderen aangeven, dat er gepest wordt.
- Als het kind niet meer naar school wil en het regelmatig klaagt over hoofdpijn en buikpijn, terwijl deze pijnen in de vakanties verdwijnen.
- Bepaalde kleren niet meer aan wil hebben naar school.
- Gauw prikkelbaar of boos is.
- Nooit uitgenodigd wordt op feestjes of partijtjes.

6 Wanneer de preventieve methoden niet helpen en er toch pestgedrag ontstaat, gaan wij uit van een groep betrokkenen die bestaat uit:

- De gepeste
- De pester
- De meelopers
- De zwijgers
- De (aspirant) helpers
- De stamgroepleider
- De andere volwassenen in school
- De ouders van de gepeste
- De ouders van de pester
- De andere ouders
- De directie/schoolbeleid

6.1 De gepeste

- Lage status in de groep.
- Geen positief zelfbeeld.
- Lage tolerantie/frustratiegrens (snel boos).
- Moeilijk grenzen kunnen aangeven.
- Zich dingen snel persoonlijk aantrekt.
- Kleeft zich anders.
- Gedraagt/reageert anders.
- Intellectueel verschilt.
- Nieuw op school.
- Gevoelsmatig niet geaccepteerd door leerkracht.
- Handicap.
- Verkeerde groeps cultuur (heeft zondebok nodig)
- Combinatie van alles.

Kies altijd voor de gepeste!

6.2 De pester

- Wil macht hebben in de groep.
- Bang om zelf gepest te worden.
- Heeft niet in de gaten hoe erg pesten is.
- Pester die zelf ook gepest wordt → dader en slachtoffer.
- Weinig empathie.
- Goede voorbeeldfuncties ontbreken.
- Weinig zelfvertrouwen (ook hierbij is het belangrijk om zelfvertrouwen te kweken).

6.3 De meelopers

- Doen mee omdat zij bang zijn zelf gepest te worden.
- Doen mee omdat zij sensatiezoekers zijn.

6.4 De zwijgers

- Weten dat er gepest wordt, maar zwijgen uit onverschilligheid.
- Zwijgen uit angst.

6.5 De aspirant helpers

- Kinderen die wel willen helpen maar niet weten hoe.
- Als helper populair is, kan pesten stoppen zonder interventie van de leerkracht.

6.6 De stamgroepleider

Een stamgroepleider speelt een belangrijke rol in het aanpakken van pesten. De volgende factoren zijn van belang bij het aanpakken van pesten:

- De stamgroepleider weet dat pesten de sfeer in de groep verpest. Hij pakt het pesten aan en legt de schuld niet bij de gepeste!
- De stamgroepleider moet zeker weten dat het de pester is. Het is belangrijk dat je de pester laat weten dat je zijn gedrag niet goedkeurt, maar dat je de persoon wel aardig vindt. Wanneer dit het geval is, zal de pester hulp van de stamgroepleider aanvaarden bij het ontwikkelen van zijn sociaal gedrag. De stamgroepleider biedt hem gedragsalternatieven aan.
- De stamgroepleider weet dat het van belang is, dat de gepeste uit de slachtofferrol gehaald wordt, zodat hij bereid is om mee te werken aan het oplossen van het pestprobleem in de groep. Je laat merken dat je vertrouwen in zijn mogelijkheden hebt en biedt hem ondersteuning.
- Wij willen graag dat de kinderen ervaren dat een stamgroepleider eerlijk en rechtvaardig probeert te zijn, deskundig is, hen helpt als dat nodig is, humor heeft etc., dan zullen de kinderen mee willen werken om de groeps cultuur weer positief te krijgen, zodat het pesten stopt.
- Het is belangrijk dat de stamgroepleider orde kan houden. Pesten ontstaat of ontwikkelt zich eerder in een groep, waar geen natuurlijke orde heerst. Wanneer een stamgroepleider moeite heeft met orde houden, wordt een coachingstraject ingezet.
- Het is goed dat de kinderen weten, dat fouten maken mag en dat je van elkaar kunt leren. Ook de stamgroepleider maakt fouten en durft daar voor uit te komen.
- De stamgroepleider stimuleert het zelfbeeld, zelfvertrouwen en meedenken bij de kinderen en geeft positieve feedback. De stamgroepleider schept een sfeer van: "Iedereen mag er zijn" en laat de kinderen ervaren dat ze door werken steeds beter worden. De stamgroepleider laat merken dat hij de mening van het kind belangrijk vindt.
- De stamgroepleider biedt het kind voldoende structuur, affectie en ruimte. De structuur wordt geboden door de regels en/of afspraken in de groep. Dit biedt ook veiligheid. De affectie laat zien: "Fijn dat je er bent en dat je in deze groep zit". Ruimte zorgt ervoor, dat het kind zich kan ontwikkelen.
- De stamgroepleider spreekt een kind aan op zijn gedrag en niet op zijn identiteit.
- De stamgroepleider is bekwaam in het omgaan met moeilijke groepsprocessen.
- De stamgroepleider zorgt voor een goede communicatie met de ouders.

6.7 Andere volwassenen in de school

Een gepest kind kan de conciërge of hulpouders in vertrouwen nemen. Het is belangrijk dat dit gemeld wordt bij de stamgroepleider en de directie.

6.8 Ouders van de gepeste

Wij nemen de ouders van het gepeste kind serieus en ondersteunen hen waar mogelijk. We helpen hen bij het zoeken naar de juiste begeleiding voor hun kind. Dit kan bijvoorbeeld een SOVA- training zijn, waarbij het kind sterker gemaakt wordt in de sociale vaardigheden en waarbij het kind beter leert omgaan met anderen. Daardoor krijgt het kind meer zelfvertrouwen.

Om het kind meer weerbaar te maken kan geadviseerd worden het kind op JUDO te doen.

6.9 De ouders van de pester

Wij laten blijken, dat we het gedrag van de pester niet tolereren, maar dat we het kind als persoon aardig vinden. Wel stellen wij duidelijk dat het pesten direct moet stoppen. Wij adviseren de ouders niet boos te worden op diegene die vertelt dat hun kind pest, maar uit te zoeken of het verhaal klopt. Laat merken dat u als ouders dit gedrag niet tolereert van uw kind. Ook bieden wij hulp aan de ouders van de pester bij het zoeken naar de juiste begeleiding voor hun kind. Dit kan ook in de vorm van een SOVA-training zijn, zodat de pester sociaal vaardiger wordt. Dit zal zijn zelfvertrouwen versterken en hem minder onzeker maken.

6.10 De andere ouders

Wij bieden ouders duidelijkheid hoe wij tegenover pesten staan door dit pestprotocol. Zo weten de ouders welke stappen de school neemt bij een pestprobleem. Verder adviseren wij de ouders om met hun kind in gesprek te gaan bij een pestprobleem en hen duidelijk laten blijken, dat zij het pesten niet tolereren. Geef aan dat het geen klikken is als hun kind vertelt dat er gepest wordt.

6.11 Directie/Schoolbeleid

De directie zorgt voor een plezierig werkklimaat, waar het zowel voor medewerkers als voor de kinderen prettig werken is. Zij geven het pestprotocol een structurele plaats in de school. Het pestprotocol staat standaard op de agenda van de teamvergadering.

Naast de stamgroepleider is de IB-er aanspreekpersoon in zake anti-pestbeleid.

SOVA training kan door onze IB-er gegeven worden of er wordt expertise bij de Brug ingehuurd.

7 Wanneer er ondanks alle maatregelen, toch gepest wordt.

Wij vinden het belangrijk, dat de groep zich er van bewust moet zijn, dat er gepest wordt. Wat het voor impact heeft op de gepeste en wat het doet aan de sfeer in de groep. Zolang er geen bewustwording is, heeft het geen zin het pesten aan te pakken.

7.1 Gesprek voeren met gepeste en ouders van gepeste

We nodigen de ouders bij voorkeur uit samen met het gepeste kind .

De stamgroepleider voert bij voorkeur het gesprek.

- Klopt het dat het kind gepest wordt; door wie, waar en wanneer.
- Komt het vaak voor; is het al lang bezig.
- Weten ouders het of iemand anders?
- Hoe voelt het kind zich? (Als het niet kan praten, dan laten tekenen)
- Wil het kind dat het pesten stopt en wat wil het bereiken. (keuze maken, actiebereid worden)
- Is het kind bereid om mee te helpen de sfeer in de groep te verbeteren. (actief deelnemen aan het groepsproces, uit slachtofferrol halen)
- Samen kijken wat het kind kan doen tegen pesten en welk gedrag het kind in bepaalde situaties kan tonen. Dit wordt met het kind geoefend.

7.2 Gesprek voeren met de pester

We nodigen de ouders bij voorkeur uit samen met de pester.

De stamgroepleider voert bij voorkeur het gesprek.

- “Ik zie dat je regelmatig kinderen pest.”
- “Waarom pest je?”(het is belangrijk dat de pester zelf erkent dat hij pest)
- Je bent eigenlijk heel aardig.
- Een realistisch beeld geven hoe de groep tegen een pester aankijkt.
- Hoe wil jij dat de groep over jou denkt na twee jaar en maak daar een opstel over.
- Samen met de pester kijken, wat hij zelf kan doen om aardig gevonden te worden, stoer etc.
- Samen actiepunten maken → respectvol omgaan, opstel of werkstuk maken over pesten.
- Er wordt een handelingsplan door de stamgroepleider opgesteld.
- De stamgroepleider evalueert dagelijks en als het beter gaat wekelijks. De stamgroepleider houdt de ouders wekelijks op de hoogte hoe de week verliep.
- De stamgroepleider geeft de pester en de gepeste kleine opdrachtjes om de sociale vaardigheden te oefenen.

7.3 Gesprek voeren met de groep:

- Pester en gepeste mogen zelf kiezen of ze er bij willen zijn.
- Vertellen dat X en Y vaak ruzie hebben, en dat sommige kinderen in de groep meedoen met pesten.
- “Kunnen jullie X en Y helpen zodat het daardoor gezelliger in de groep wordt?”
- Als X en Y in de fout gaan grijpt de groep in. De stamgroepleider oefent hoe ze in kunnen grijpen, wanneer ze moeten stoppen en de stamgroepleider waarschuwen, dat is geen klikken, maar helpen.
- Complimenten geven aan pester en de gepeste als het goed gaat.
- De stamgroepleider laat blijken dat hij trots op de groep is.
- Met elkaar maken we het fijn met elkaar! Dat geeft een wij- gevoel.

7.4 Als pesten na twee weken nog niet is gestopt:

Uitnodigen van ouders van pester én de pester zelf.

Dit gesprek wordt gevoerd met de stamgroepenleider, de IB-er en eventueel de directie.

- Wij geven aan wat er al aan het probleem gedaan is. Neem het handelingsplan erbij.
- Wij geven aan dat de pester een aardig persoon is, maar dat het pesten direct moet stoppen.
- Als pester nu niet stopt wordt hij buitengesloten van leuke gebeurtenissen.
- Als de pester dan nog steeds niet stopt, volgt schorsing tot maximaal drie dagen. Dit wordt gemeld bij bestuur en inspectie.
- Als het pesten dan nog doorgaat, volgt verwijdering van school.

Wij als school willen alle kinderen helpen die bij pesten betrokken zijn, maar als het echt niet anders kan, dan gaat de gepeste boven de pester.